

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/119E din 20.02 2018
La nr. 14-1-851 din 30 ianuarie 2018

Ministerul Economiei și Infrastructurii

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege pentru modificarea și completarea articolului 32 din Codul transportului feroviar nr.309 din 17.07.2003.

Anexă: potrivit textului – 3 (trei) file.

Director

Bogdan ZUMBREANU

Ex.: N.Cheptea
Tel.: 022/ 257-420

8423
24 02 18

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/4767 din 20.02.2018

la proiectul de lege cu privire la modificarea articolului 32 din Codul transportului feroviar nr.309-XV din 17 iulie 2003

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Economiei, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 al n.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți

interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Autorul proiectului a plasat anunțul referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de lege la data de 27.12.2017, fiind respectată una dintre etapele procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare, statuată de art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Totodată, proiectul propus și nota informativă la acesta au fost plasate pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Economiei și Infrastructurii www.mef.gov.md, precum și pe portalul www.particip.gov.md, fiind respectat termenul de 10 zile, pentru ca părțile interesate să-și expună opiniile, comentariile și recomandările.

Astfel, se constată respectarea rigorilor de transparență decizională stabilite prin art.8-12 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

1.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative a proiectului, scopul acestuia constă în „diminuarea cheltuielilor majore suportate de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”.

Prin proiect se propune o nouă procedură de deschidere și închidere a stațiilor de cale ferată. Astfel, deschiderea stațiilor de cale ferată se va efectua de către organul de specialitate al administrației publice centrale la propunerea argumentată a Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și în coordonare cu autoritățile publice locale, iar închiderea acestora se va efectua doar de către organul de specialitate al administrației publice centrale la solicitarea motivată a întreprinderii.

Prin urmare, scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde prevederilor proiectului nemijlocit.

1.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public general, prin asigurarea cetățenilor cu transport de servicii de cale ferată.

Reieșind din faptul că prin proiect se exclude obligația organului de specialitate al administrației publice centrale (Ministerul Economiei și Infrastructurii) de a coordona procedura de închidere a stațiilor de cale ferată cu autoritățile publice locale, există riscul prejudicierii interesului public.

1.5. Justificarea soluțiilor proiectului

1.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr 730/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de "nota informativă care include:

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."

Analizând conținutul notei informative se constată că aceasta stabilește necesitatea și temeiul elaborării proiectului, prezintă argumentarea de rigoare și analizează principalele prevederi cu evidențierea elementelor noi aduse în legislația națională, în conformitate cu prevederile art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Autorul în nota informativă, menționează că adoptarea proiectului nu va genera alocarea de mijloace financiare de la bugetul de stat.

I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

Potrivit art.20 lit.e) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină "e) actul de analiză a impactului de reglementare, în cazul în care actul legislativ reglementează activitatea de întreprinzător. Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului.

Conform art.13 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, „(1)Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ." Metodologia de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare, potrivit art.21 alin.(2) al aceleiași legi, a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1230/2006.

Proiectul prenotat a fost supus analizei impactului de reglementare

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative "textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Prevederile proiectului sunt în contradicție cu prevederile Legii privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006 la capitolul privind raporturile dintre autoritățile publice centrale și autoritățile publice locale.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului se răsfrâng asupra activității Î.S. „Călea Ferată din Republica Moldova”, Ministerul Economiei și Infrastructurii și a autorităților publice locale în vederea aplicării procedurii de deschidere și închidere a stațiilor de cale ferată.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

Articol unic, art.32 alin.(3/1) și (3/2) din Codul transportului feroviar

Închiderea stațiilor de cale ferată se efectuează de către organul de specialitate al administrației publice centrale la solicitarea motivată a Î.S. „Călea Ferată din Moldova”, informația respectivă fiind publicată ulterior în mijloacele naționale de informare în masă, inclusiv pe pagina web a Î.S. „Călea Ferată din Moldova”.

În cazul lipsei unei alternative de transport după închiderea stațiilor de cale ferată și suspendarea circulației terenurilor de călători prin stația închisă, organul de specialitate al administrației publice centrale, autoritățile administrației publice locale și alte autorități abilitate prin lege, în limitele competențelor, vor întreprinde măsuri în scopul organizării transportului rutier de persoane prin servicii regulate, în conformitate cu legislația în vigoare.”

Obiecții:

Exclucerea autorității publice locale de la procesul de coordonare a închiderii stațiilor de cale ferată nu este suficient de justificat din punct de vedere procedural și organizațional.

Astfel, la deschiderea stațiilor de cale ferată s-a menținut obligativitatea coordonării cu autoritățile publice locale, pe când, la procedura de închidere a stațiilor s-a exclus obligativitatea dată, deși acestea sunt două procese conexe (deschidere și închidere) și trebuie să fie examinate/coordonate și autorizate de către aceleași entități.

În lipsa coordonării procedurii de închidere a stațiilor de cale ferată cu autoritățile publice locale, există riscul ca autoritatea publică să nu dispună de capacitatea financiară de a organiza circulația transportului rutier de persoane în localități, ceea ce ar prejudicia interesul public, prin lipsirea acestora de mijloc de transport.

De asemenea, nu este exclus faptul ca organul de specialitate al administrației publice centrale să nu asigure pe deplin necesitatea organizării și acoperirii financiare a transportului rutier de persoane (număr mare de localități).

Mai mult decât atât, excluderea obligativității coordonării închiderii stațiilor de cale ferată cu autoritățile publice locale contravin prevederilor art.6 alin.(2) și art.10 alin (3) ai Legii privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006 potrivit căruia: „Raporturile dintre autoritățile publice centrale și cele locale au la bază principiile autonomiei, legalității, transparenței și colaborării în rezolvarea problemelor comune. Autoritățile administrației publice centrale nu pot să stabilească ori să impună competențe autorităților publice locale fără o evaluare prealabilă a impactului financiar pe care aceste competențe l-ar putea genera, fără o consultare a autorităților locale de nivelul corespunzător și fără ca colectivitățile locale să fie asigurate cu mijloacele financiare necesare.”.

Drept urmare, doar în baza unei coordonări cu autoritatea publică locală, s-ar putea identifica necesitatea și riscurile închiderii stațiilor de cale ferată

Recomandări:

De a completa art.32 alin.(3/1) după sintagma „Calea Ferată din Moldova” cu sintagma „coordonată cu autoritatea administrației publice locale”.

Factori de risc:

- Concurența normelor de drept
- Promovarea intereselor contrar interesului public
- Prejudicierea intereselor contrar interesului public

Riscuri de corupție:

- Generale

IV. Concluzia expertizei

Proiectul este elaborat de către Ministerul Economiei și Infrastructurii și are drept scop *„diminuarea cheltuielilor majore suportate de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”*

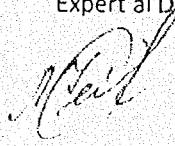
Proiectul respectă rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional

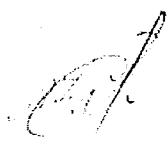
În cadrul proiectului s-au identificat factori de risc la procedura de închidere a stațiilor de cale ferată, prin excluderea autorităților publice locale de la procesul de coordonare a închiderii stațiilor, care ar putea duce la prejudicierea interesului public.

Prin urmare, proiectul necesită a fi revizuit prin prisma recomandărilor înaintate, întru excluderea factorilor risc.

20.02.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Natalia CHEPTEA, Inspector principal

Executant: 6